

Tartu Kunstikooli õppekava

Õppekava nimetus		Ettevalmistav õpe				
		<i>Preparatory studies for further learning</i>				
Õppekavarühm		Isikuareng				
Õppekava kood EHISes		261958				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskharidus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
X						
Õppekava maht (arvestuspunktides EKAP)		60 EKAPit <ul style="list-style-type: none"> • Õpe võib olla lühem, kui õppimiskohustuslik õpilane võetakse sama õppeaasta jooksul vastu keskharidus- või kutseõppesse. • Õpe võib olla pikem, kui õppimiskohustuslik õpilane ei leia ettevalmistava õppe järel sobivat võimalust õpingute jätkamiseks keskharidus- või kutseõppes. 				
Õppekava koostamise alus		Kutseõppeasutuse seadus, Vabariigi valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1 "Põhikooli riiklik õppekava" ning haridus- ja teadusministri 22.01.2026 määrus nr 3 „Ettevalmistava õppe korraldus, õppekava nõuded ja rahastamise alused“.				
Õppekava eesmärk, ülesanne ja õpiväljundid		<p>Ettevalmistava õppe eesmärk on toetada õpilase arengut ning aidata tal omandada teadmised ja oskused, mis on vajalikud õpingute jätkamiseks kutseõppes või keskhariduse tasemel.</p> <p>Õpe toetab õpilast enese tundmaõppimisel, erinevate valikute mõistmisel ning õpingute ja tööeluga seotud otsuste tegemisel.</p> <p>Ettevalmistava õppe läbinud õpilane on saavutanud õpingute lõpuks järgmised õpiväljundid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teeb juhendamisel teadlikke valikuid õpingute jätkamiseks, arvestades enda huve, võimeid, võimalusi ja tööturu vajadusi; 2) tegutseb eesmärkide saavutamiseks eesmärgipäraselt ja tulemuslikult ning küsib vajaduse korral nõu ja tuge lähedastelt inimestelt ja juhendajatelt; 3) kasutab sobivaid õpiviise ja -strateegiaid, et täiendada oma teadmisi ja oskusi õpingute jätkamiseks vajalikes õppeainetes; 4) kasutab eesti keelt harjumuspärastes õppe-, suhtlus- ja koostööolukordades, järgides käitumis- ja suhtlusnorme; 5) kasutab erinevaid teabeallikaid ja digitehnoloogiat õppimiseks ja isikliku arengu eesmärgil, järgides turvalise ja vastutustundliku käitumise põhimõtteid; 6) järgib õpiülesannete täitmisel ja koostööd tehes juhiseid, kokkuleppeid ja käitumisreegleid ning peab kinni kokkulepitud ajakavast. 				
Õppe sihtrühm		Ettevalmistav õpe on mõeldud õppimiskohustuse eas, st alla 18-aastastele põhiharidusega noortele <ul style="list-style-type: none"> • kes ei ole pärast põhihariduse omandamist leidnud sobivat võimalust õpingute jätkamiseks; • kelle eesti keele oskus ei võimalda jätkata õpinguid eesti keeles; • kes on varem osalenud ettevalmistavas õppes, kuid ei ole veel leidnud sobivat võimalust õpingute jätkamiseks. 				

	Vabade õppekohtade olemasolul ka kuni 26-aastastele põhiharidusega noortele, kellel puudub kesk- või kutseharidus.
Ettevalmistava õppe alustamise tingimused	Omandatud põhiharidus või sellele vastav välisriigis omandatud haridus ja kuulumine õppe sihtrühma.
Nõuded õpingute lõpetamiseks	Ettevalmistav õpe loetakse lõpetatuks pärast individuaalses õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutamist ja õppimiskohustuslike õpilaste puhul pärast keskharidus- või kutseõppesse vastuvõtmist. Ettevalmistava õppe lõpetajale väljastatakse lõputunnistus, kui eeltoodud tingimused on täidetud.
Õppe struktuur	<p>Õppe kogumaht on 60 EKAPit, mis jaotub kohustuslike ja valitavate õpingute vahel järgnevalt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 40 EKAPit kohustuslikud õpingud, millest 20 EKAPit on ühiseid kõikidele õpilastele ja 20 EKAPit õpingud, mis lähtuvad õpilase vajaduste profiilist; 2) 20 EKAPit valitavad õpingud, mille koostamise aluseks on õpilase huvid, soovid ja vajadused. <p>Õpilase vajaduste profiili aluseks on peamine õpingute jätkamist takistav asjaolu, mille selgitab välja kool. Õppekavas kirjeldatakse järgmisi vajaduste profiile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti keele oskuse arendamine 2. Ainealaste oskuste arendamine 3. Sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamine <p>Kohustuslike õpingute moodulid ja nende õppe maht on järgmised:</p> <p>1.1. Kõikidele õpilastele ühiste õpingute moodulid ja nende õppe maht on järgmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mina ja minu tulevik, 5 EKAPit; 2) Õpioskuste arendamine, 5 EKAPit; 3) Minu tervis ja heaolu, 5 EKAPit; 4) Suhtlemise ja koostöö alused, 5 EKAPit. <p>1.2. Vajaduste profiilist 1 lähtuvate õpingute moodulid õppe kogumahuga 20 EKAPit on järgmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1a) Eesti keel teise keelena tasemel A1-A2, 6 EKAPit või 1b) Eesti keel teise keelena tasemel B1, 6 EKAPit; 2) Suulise eneseväljenduse arendamine, 10 EKAPit; 3) Ainealase eesti keele oskuste arendamine, 4 EKAPit. <p>1.3. Vajaduste profiilist 2 lähtuvate õpingute moodulid õppe kogumahuga 20 EKAPit on järgmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Funktsionaalse kirjaoskuse arendamine, 8 EKAPit; 2) Matemaatilise kirjaoskuse arendamine, 8 EKAPit; 3) Pädevuste arendamine loodusainetes, 4 EKAPit. <p>1.4. Vajaduste profiilist 3 lähtuvate õpingute moodulid õppe kogumahuga 20 EKAPit on järgmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Enesejuhtimise oskuste arendamine, 6 EKAPit; 2) Liikumine ja toitumine, 6 EKAPit; 3) Igapäevaelu oskuste arendamine, 8 EKAPit.

	Kohustuslike moodulite kirjeldused on esitatud õppekava lisas 1.
Individuaalse õppekava koostamise ja rakendamise põhimõtted	<p>Ettevalmistav õpe toimub kooli õppekava alusel koostatud õpilase individuaalse õppekava järgi.</p> <p>Individuaalne õppekava koostatakse rühmajuhendaja, õpetajate, tugispetsialistide, õpilase ja tema seadusliku esindaja koostöös kahe kuu jooksul pärast õpilase õppesse vastuvõtmist.</p> <p>Individuaalne õppekava sisaldab vähemalt järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. õpilase üldandmeid; 2. õpilase vajadustest lähtuvaid õpieesmärke ja individuaalset arenguplaani nende saavutamiseks; 3. eesti keele oskuse taset ja keeleoskuse arendamise vajadust; 4. kavandatud mooduleid, nende mahtu, õpiväljundeid ning lävendi taseme hindamiskriteeriume; 5. moodulite hindamise põhimõtteid ja korraldust; 6. õppekorraldust ja ajakava; 7. individuaalse õppekava kehtivuse perioodi ning selle läbivaatamise korda. <p>Vajaduse korral kirjeldatakse individuaalses õppekavas ka õppekorralduslikke erisusi, sealhulgas õpilasele määratud tugiteenuseid ja -meetmeid ning muid kohandusi.</p> <p>Ettevalmistava õppe jooksul võib õpilase individuaalses õppekavas teha muudatusi ja täiendusi, arvestades õpieesmärke.</p>
Õppekava kontaktisik	
ees- ja perenimi	Helen Bunder
ametikoht	Õppejuht
telefon	+372 5306 4375
e-post	helen.bunder@tartukunstikool.ee

Kohustuslikud õpingud (ühised ja vajaduste profiilist lähtuvad õpingud)	
1. Ühised moodulid kõigile õpilastele, 20 EKAPit	<p>1.1. Mina ja minu tulevik, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teadvustab oma tugevusi, huvisid ja arenguvajadusi ning kujundab juhendamisel realistliku plaani õpingute jätkamiseks.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) kaardistab juhendamisel oma teadmisi, oskusi, huvisid, võimeid, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal õpingute jätkamise vajadust2) omab ülevaadet töömaailma ootustest, erinevatest ametitest3) kogub infot erinevate õppimisvõimaluste kohta, kasutades ka digitaalseid teabeallikaid4) seostab juhendamisel oma huvisid, võimeid ja isikuomadusi võimalike edasiõppimise valikutega5) koostab juhendamisel realistliku plaani õpingute jätkamiseks, arvestades erinevaid võimalusi ja neid mõjutavaid tegureid6) teab, kust ja kuidas leida abi õppimise või igapäevaelu probleemidega toimetulekuks <p>1.2. Õpioskuste arendamine, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab enesejuhtimise ja õpioskusi ning mõistab, kuidas tema harjumused ja igapäevased valikud mõjutavad õppimist ja toimetulekut.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) iseloomustab enda õpiharjumusi, õppimist toetavaid ja raskendavaid tegureid, sealhulgas emotsioonide, motivatsiooni, väsimuse ning digivahendite ja sotsiaalmeedia mõju enda õppimisele ja üldisele heaolule2) koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õppimis- ja igapäevategevuste ajakava, lähtudes enda eesmärkidest ja võimalustest ning kohandab plaani, kui see ei toimi3) kasutab juhendamisel erinevaid õpiviise ja abivahendeid, sealhulgas digitehnoloogiat ja tehisintellekti, vastavalt oma võimetele4) kujundab juhendamisel endale sobiva õpistrateegia, mis toetab õpingute jätkamist ja seatud eesmärkide saavutamist5) hindab juhendamisel oma õppimise edenemist, märkab muutusi ja kavandab samme õppimisel tekkivate takistuste ületamiseks <p>1.3. Minu tervis ja heaolu, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab oma eluviisi ja heaolu seoseid ning leiab juhendamisel endale sobiva ja jõukohase viisi oma tervise eest hoolitsemiseks.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) selgitab une, toitumise, liikumise ja ekraaniaja mõju oma enesetundele, õppimisele ja igapäevasele toimetulekule2) katsetab, kuidas meelepärane ja regulaarne füüsiline tegevus (liikumine) mõjutab tema enesetunnet ja heaolu

- 3) tunneb ära stressi, väsimuse ja erinevate emotsioonide märgid oma kehas ja käitumises ning kasutab juhendamisel sobivaid taastumis- ja toimetulekuviise
- 4) mõistab juhendamisel, kuidas kiusamine ja tõrjutus mõjutavad inimsuhteid, isiklikku heaolu, õppimist ja toimetulekut
- 5) käitub teisi arvestavalt ja toetavalt nii rühmas kui avalikus ruumis, sh sotsiaalmeedias
- 6) selgitab turvalise lähisuhte ja nõusoleku põhimõtteid ning teab, kust ja kuidas saada abi suhetega seotud murede või ebaturvaliste olukordade korral

1.4. Suhtlemise ja koostöö alused, 5 EKAPit

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab hakkama igapäevastes koostöistes situatsioonides ning suhtleb lugupidavalt ja olukorrale sobivalt.

Mooduli lõpuks õpilane:

- 1) väljendab oma arvamust, mõtteid ja vajadusi selgelt ja viisakalt nii suuliselt kui kirjalikult, arvestades olukorda ja suhtluspartnerit
- 2) küsib vajadusel selgitusi ja abi ning kasutab saadud juhiseid oma tegevuse või käitumise korrigeerimiseks
- 3) panustab paaris- ja rühmatöös ühiste eesmärkide saavutamisse, järgides kokkuleppeid nii vahetus suhtluses kui ka digikeskkonnas
- 4) lahendab juhendamisel arusaamatusi ja pingeolukordi ning mõistab, kuidas käitumine mõjutab teisi inimesi
- 5) kasutab õppimiseks ja kogemuste vahetamiseks erinevaid suhtlusvahendeid ja ühistegevuste vorme
- 6) mõistab kokkulepetest kinnipidamise olulisust kõigis igapäevaelu valdkondades

1.2. Vajaduste profiilile vastavad õpingud, vähemalt 20 EKAPit

Vajaduste profiil 1. **Eesti keele oskuse arendamine**

Eesti keel teise keelena tasemel A1-A2, 6 EKAPit

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab eesti keele esmased oskused algaja keelekasutaja tasemel.

Mooduli lõpuks õpilane:

- 1) saab aru aeglaselt ja selgelt esitatud suulise teksti põhisust tuttavatel igapäevastel teemadel (nt perekond, kool, vaba aeg)
- 2) mõistab lihtsate kirjalike tekstide (nt kuulutused, teated, lühisõnumid) põhisisu ja leiab neist vajaliku info
- 3) osaleb lihtsas ja lühikeses vestluses, küsib ja annab infot oma vajaduste, lähiümbruse ja igapäevaste tegevuste kohta
- 4) kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, kodukohta ja igapäevaelu
- 5) koostab lihtsaid lühitekste (nt sõnum, lühikirjeldus, lihtne e-kiri) tuttavatel teemadel
- 6) kasutab esmaseid viisakusväljendeid ning tutvub Eesti kultuuri (kunst, teater, muusika, kino) ning traditsioonidega (pühad ja tähtpäevad)

või

Eesti keel teise keelena tasemel B1, 6 EKAPit

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilase eesti keele oskus on individuaalsest lähtetasemest A2 arenenud vähemalt tasemele B1.

Mooduli lõpuks õpilane:

	<p>1) saab aru selge ja standardse suulise teksti põhisisust tuttavatel teemadel (nt õppimine, huvid, igapäevaelu)</p> <p>2) mõistab igapäevaelu ja ühiskonda käsitlevate tekstide põhisisu ning leiab neist olulise info</p> <p>3) väljendab igapäevastes suhtlusolukordades oma arvamust, kogemusi ja kavatsusi</p> <p>4) esitab lühikese ja arusaadava suulise kirjelduse või arvamuse tuttavatel teemadel</p> <p>5) koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi kirjalikke tekste (nt e-kiri, kirjeldus, arvamus), sidudes laused loogiliseks tervikuks</p> <p>6) nimetab suuremaid eestikeelseid meediaväljaandeid ning kirjeldab Eestis ja oma kodukohas toimunud sündmusi</p> <p>Suulise eneseväljenduse arendamine, 10 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab eesti keeles kõnelemise oskust igapäevastes suhtlusolukordades, osaledes enesekindluse saavutamiseks erinevates mängulistes ja praktilistes tegevustes.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <p>1) algatab vestlusi erinevates igapäevastes ja mängulistes suhtlusolukordades, väljendab ja põhjendab oma arvamusi ning toob näiteid oma kogemustest</p> <p>2) jätkab ja arendab vestlust kaaslaste mõtete põhjal</p> <p>3) kõneleb lüüsi ja eesmärgipäraselt, kohandab oma keelekasutust vastavalt suhtlusolukorrale ja vestluspartnerile</p> <p>4) väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt, täpsustab vajadusel infot</p> <p>5) arvestab suhtlemisel kultuuride erinevusi ja mitmekesisust ning kasutab sobivaid viisakus- ja suhtlusviise</p> <p>6) osaleb aktiivselt mängulistes ja praktilistes tegevustes, et arendada oma eneseväljendusoskust</p> <p>Ainealase eesti keele oskuse arendamine, 4 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab matemaatika, loodusainete ja sotsiaalainete õppimiseks vajalikku ainealast põhioskumist, et toetada õpingute jätkamist eestikeelses õppes.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <p>1) nimetab ja tunneb ära matemaatika, loodusainete ja sotsiaalainete põhimõisteid ja sagedamini kasutatavat sõnavara</p> <p>2) selgitab lihtsate lausetega ainealaste mõistete tähendust, kasutades visuaalset tuge</p> <p>3) loeb ja mõistab lihtsamaid ainealaseid tekste, ülesandeid ja juhiseid ning toob välja nende põhiinfo</p> <p>4) kasutab ainealast sõnavara lihtsates suulistes ja kirjalikes õpiolukordades</p>
<p>Vajaduste profiil 2. Ainealase kirjaoskuse arendamine</p>	<p>Funktsionaalse kirjaoskuse arendamine, 8 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab lugemis- ja kirjutamisoskust ning keeleteadlikkust, mis loob eeldused õpingute jätkamiseks järgmisel haridustasemel.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <p>1) kasutab õppekeelt korrektselt ja eesmärgipäraselt nii kõnes kui kirjas erinevates õpituatsioonides ja -keskkondades</p> <p>2) loeb eri tüüpi (kirjanduslikud, praktilised, teaduslikud) ja liiki tekste ning hindab juhendamisel neis esitatud info usaldusväärsust</p>

	<p>3) kirjutab loogilise ülesehitusega ja sidusaid tekste (näiteks essee, arutlus, kokkuvõte), arvestades sihtrühma ja töö eesmärki</p> <p>4) hangib õigekirja, vormide ja tähenduse kohta teavet erinevatest keeleallikatest</p> <p>5) arutleb eakohastel teemadel, põhjendades oma arvamust, kuulates ja arvestades ka teiste mõtteid ja seisukohti</p> <p>6) kasutab funktsionaalse lugemise oskust tarbetekstidest vajaliku info leidmiseks</p> <p>Matemaatilise kirjaoskuse arendamine, 8 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma matemaatika alaseid baasoskusi läbi igapäevaeluga seonduvate ülesannete lahendamise.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab matemaatilist keelt, sümboleid, meetodeid ja vahendeid matemaatikas, teistes õppeainetes ning igapäevaelus 2) oskab näha ja sõnastada matemaatiliselt lahenduvaid probleeme 3) koostab ja lahendab mitmetehtelisi probleemülesandeid, valides selleks sobivaid meetodid; 4) põhjendab oma lahenduskäike, arutledes loogiliselt ning kasutades erinevaid esitusviise (nt valemid, tabelid, graafikud) 5) hindab valitud lahenduskäigu otstarbekust ja tulemise õigsust 6) kasutab iseseisvalt matemaatikat õppides otstarbekaid digitehnoloogiavahendeid <p>Pädevuste arendamine loodusainetes, 4 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab loodusteaduslikke teadmisi, uurimis- ja probleemilahendusoskusi ning jätkusuutlikku arengut väärtustavaid hoiakuid, et märgata igapäevaelu probleeme ja teha teadlikke ning põhjendatud otsuseid.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab bioloogia-, füüsika- ja keemiaalaseid mõisteid elus- ja eluta looduse nähtuste ning nende omavaheliste seoste kirjeldamisel 2) kavandab ja viib juhendamisel läbi vaatlusi ja katseid bioloogiliste, füüsikaliste ja keemiliste nähtuste ja nende omavahelisi seoste uurimiseks 3) esitab uurimistulemusi tabelite, graafikute või skeemidena ning teeb nende põhjal põhjendatud järeldusi ja otsuseid 4) kasutab loodusteadusliku info leidmiseks usaldusväärseid allikaid (sh tabelid, diagrammid, perioodilisustabel, teadusartiklid), eristades teaduslikke selgitusi mitteteaduslikest arvamustest 5) käitub looduskeskkonnas ohutult ja vastutustundlikult, väärtustades elurikkust ja keskkonda 6) teeb igapäevaelus teadlikke otsuseid kasutades põhikoolis omandatud loodusainete alaseid teadmisi
<p>Vajaduste profiil 3. Sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamine</p>	<p>Enesejuhtimisoskuse arendamine, 6 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teadvustab oma vajadusi, võimalusi ja piiranguid ning kasutab sobivaid viise igapäevaelu iseseisvaks korraldamiseks ja teadlike valikute tegemiseks.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab kokkulepete ja reeglite olulisust ning oma õigusi ja kohustusi õppimisel ja igapäevaelus ning järgib neid

- 2) analüüsib juhendamisel oma põhiliste vajaduste (nt uni, toit, turvalisus, suhted) ja planeerimata tegevuste mõju enda õppimisele ja igapäevasele toimetulekule
- 3) tunneb ära oma toe- ja abivajaduse õppimise ja igapäevaeluga hakkama saamisel ning leiab sobivaid tugiteenuseid ja abivõimalusi
- 4) märkab ja mõistab vaimse tervise olukorra mõju oma heaolule ning teab, kust vajaduse korral abi leida
- 5) kasutab abivahendeid (nt meeldetuletused, nimekirjad, visuaalne tugi, kalendrid) kokkulepitud tegevuste ja ülesannete täitmiseks
- 6) hindab juhendamisel oma tegevuste võimalikke tagajärgi olukordades, kus tegevused ei kulge plaanipäraselt

Liikumine ja toitumine, 6 EKAPit

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab juhendamisel tervislikke eluviise toetavad harjumused ning õpib tegema oma võimetele ja vajadustele vastavaid valikuid liikumises ja toitumises.

Mooduli lõpuks õpilane:

- 1) selgitab regulaarse liikumise ja tasakaalustatud toitumise mõju enda füüsilisele ja vaimsele tervisele
- 2) katsetab erinevaid liikumisviise (tants, jõusaali treening vms) endale sobivaima leidmiseks, arvestades oma võimeid ja turvalisust
- 3) tegeleb jõukohase ja sobiva liikumistegevusega
- 4) hindab juhendamisel oma toitumisharjumusi, lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest
- 5) selgitab, kuidas toidupakendil olevat infot kasutada teadlikumate ja tervislike valikute tegemisel
- 6) planeerib ja valmistab oma võimete kohaselt tervislikku toitu

Igapäevaelu oskuste arendamine, 8 EKAPit

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused igapäevaelu iseseisvaks korraldamiseks ja teadlike valikute tegemiseks vastavalt oma õigustele ja võimalustele, osates sealjuures märgata ja ennetada riskikäitumist ning ebaturvalisi lähisuhteid.

Mooduli lõpuks õpilane:

- 1) planeerib juhendamisel isiklikku eelarvet ning jälgib oma sissetulekuid ja väljaminekuid
- 2) kasutab juhendamisel igapäevaelus vajalikke e-teenuseid (nt digiregistratuur, pangateenused, digitaalsed õppematerjalid) suhtlemisel kooli ja ametiasutustega
- 3) orienteerub juhendamisel tervishoiu- ja tugiteenuste süsteemis vajaliku teenuse leidmiseks ning teab, millal ja kuhu pöörduda
- 4) korraldab juhendamisel oma igapäevaseid tegevusi, arvestades eesmärke ning hoides tasakaalu õppimise ja puhkuse vahel
- 5) oskab teha vastutustundlikke valikuid tarbimises ja igapäevaelus, samuti erinevate digivahendite ja –keskkondade kasutamisel
- 6) tunneb ära riskikäitumise ja ebaturvalise suhte märgid ning teab, kuhu pöörduda vajadusel nõu ja abi saamiseks

1.3. Valitavad õpingud õppe mahuga kuni 20 EKAPit lähtuvad õpilase soovidest ja huvidest ning määratakse individuaalses õppekavas.